

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414212676
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1414212676.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., so sídlom Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, zastúpený JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom Na vŕšku 12, 811 01 Bratislava, IČO: 31 819 702, proti žalovanému: F. D., trvale bytom S. XX, 841 02 Bratislava, o zaplatenie 2 320,50 eura s príslušenstvom a zmluvnej pokuty, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 674,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1 674,50 eura od 08.06.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2 320,50 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2 320,50 eura od 11.01.2013 do zaplatenia a zmluvnej pokuty vo výške 392,70 eura (mesačná zmluvná pokuta vo výške 56,10 eura x 7 mesiacov omeškania od januára 2013 do júla 2013). Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.06.2012 uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120121822 na sumu 1700,- eur za odplatu vo výške 646,- eur. Žalovaný sa zaviazal celkovú sumu 2 346,- eur zaplatiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 8,50 eura a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 232,05 eura. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Poukázal na to, že žalovaný celkovo uhradil sumu 25,50 eura, pričom nakoľko neplatil splátky riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, oznámil mu stratu výhody splátok a celý dlh sa stal splatný dňa 10.01.2013. Dĺžná suma 2 320,50 eura predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom vo výške 2346,- eur a žalovaným uhradenou sumou 25,50 eura. Uplatnil si tiež zmluvnú pokutu v zmysle bodu 3 Obchodných podmienok vo výške 3,3 % z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, čo predstavuje sumu 56,10 eura mesačne.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na termín 15.03.2016, na ktoré sa však žalovaný napriek riadnemu predvolaniu nedostavil, pričom nepožiadaval ani z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

Dňa 30.06.2012 žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 120121822 (č.l. 5 spisu), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 1 700,- eur. Podľa čl. I. predmetnej zmluvy úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z

istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov (ďalej úrok a odmena spoločne označovaná ako "odplata"). Žalovaný sa zaviazal uhradiť žalobcovi istinu vo výške 1 700,- eur a odplatu vo výške 646,- eur, celkom 2346,- eur, v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 8,50 eura a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 232,05 eura. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. V zmluve je uvedená priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 21,68 %. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú Obchodné podmienky, v zmysle ktorých RPMN činí pri splatnosti úveru na 13 mesiacov 67,70 % (bod 1.). Podľa bodu 3 Obchodných podmienok zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku II. zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Z výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 04.06.2013 (č.l. 7 spisu) súd zistil, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 2 088,45 eura a zároveň mu oznámil, že ak nevykoná bezodkladnú úhradu svojho dlhu, uplatní si svoje právo a po uplynutí 15-dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka bude žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Na č.l. 8 spisu sa nachádza poštový podací hárok s dátumom podania 07.06.2013. Z oznámenia o zosplatnení záväzku zo dňa 09.07.2013 (č.l. 9 spisu) súd zistil, že žalobca oznámil žalovanému, že jeho záväzok zo zmluvy o úvere č. 120121822 bol ku dňu 10.01.2013 zosplatnený z dôvodu omeškania s jeho splácaním. Na č.l. 10 spisu sa nachádza poštový podací hárok s dátumom podania 10.07.2013.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi..

Podľa § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "O.z.") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 O.z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 O.z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53a ods. 1 O.z. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len "Obch. zák.") zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obch. zák. za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 prvá veta Obch. zák. od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

Podľa § 517 ods. 1 prvá veta O.z. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 O.z. ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď žalobca ako veriteľ (§ 2 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch) poskytol žalovanému ako spotrebiteľovi (§ 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľský úver (§ 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch) v rámci svojej podnikateľskej činnosti (ako to vyplýva aj z výpisu z obchodného registra žalobcu) a zároveň úver bol žalovanému poskytnutý na iný účel ako na výkon

zamestnania, povolania alebo podnikania (žalobca v tejto súvislosti netvrdil ani nepreukázal opak). Predmetná zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 O.z., (hoci zmluva o úvere ako taká je upravená v Obchodnom zákonníku), ktorá má podobu štandardnej formulárovej zmluvy typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch opakovane a spotrebiteľ vzhľadom na formulárovú predtlač jej obsah nemôže žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť. Tiež možno poukázať na to, že obchodné podmienky sú priamo prílohou tejto zmluvy (dokonca sú na druhej strane zmluvy), pričom formulárový charakter zmluvy a skutočnosť, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch opakovane preukazuje aj samotné číselné označenie zmluvy (120121822), ako aj charakter jednotlivých zmluvných formulácií obsiahnutých v zmluve a v obchodných podmienkach.

V prvom rade súd poukazuje na to, že rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/249/2014 zo dňa 19.03.2015, bola v skutkovo takmer totožnej právnej veci rovnakého žalobcu vyhlásená za neprijateľnú zmluvná podmienka uvedená v bode I. zmluvy, podľa ktorej "je úver poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov (ďalej úrok a odmena spoločne označovaná ako "odplata")." Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 11C/496/2014 zo dňa 23.03.2015 bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvná podmienka uvedená v bode 3. Obchodných podmienok, podľa ktorej "Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku II. zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania celkovej dlžnej čiastky. Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je oprávnený účtovať dlžníkovi/spoludlžníkovi náhradu účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z poskytnutej istiny, najmenej však 67,-eur, ktorá nepodlieha vyúčtovaniu.

V zmysle § 53a O.z. je žalobca povinný zdržať sa používania takejto podmienky, resp. podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Keďže žalobca v posudzovanom prípade nepostupoval v súlade s uvedeným zákonným ustanovením (uplatnil si plnenie z totožnej zmluvnej podmienky, ktorá už bola vyhlásená za neprijateľnú) a nerešpektoval uvedený zákonný príkaz, konal protiprávne. Žalobca takýmto konaním vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný. Priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a O.z.). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 O.z.; „z neplatného právneho úkonu"). Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z.) - porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 91/2011 zo dňa 24.04.2012.

Vzhľadom na uvedené súd nemohol žalobcovi priznať žalovaný nárok v časti odplaty (vyčíslenej na sumu 646,- eur) a zmluvnej pokuty (vyčíslenej na sumu 392,70 eura), keďže žalobca si tieto nároky uplatnil zo zmluvnej podmienky, ktorá už bola súdmi vyhlásená za neprijateľnú. V tejto časti (spolu s uplatnenými úrokmi z omeškania zo sumy 646,- eur) preto súd žalobu zamietol.

Hoci už uvedený dôvod bol postačujúci na to, aby súd žalobu v tejto časti bez ďalšieho zamietol, súd uvádza aj ďalšie dôvody. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať (okrem všeobecných náležitostí podľa O.z.) aj osobitné náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere však súd zistil, že tomu tak nie je. V

zmluve je uvedené (čl. I.), že úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny a že za poskytnutie úveru si žalobca účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny (ďalej úrok a odmena spoločne označované ako "odplata"). Ďalej je v zmluve uvedené (čl. II.), že odplata je vo výške 646,- eur. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že pojem odmena/odplata za poskytnutie úveru a úrok nie sú totožné pojmy. Majú rozdielny význam, zákonný podklad a plnia rozdielne funkcie. Zatiaľ čo odplata za poskytnutie úveru má svoj zákonný podklad v ustanovení § 499 Obch. zák. a rozumie sa ňou poplatok za rezervovanie peňažných zdrojov určený v percentách p.a. (ročne) z nečerpanej sumy príslušného limitu, úrok predstavuje cenu (výnos) za poskytnutie úverovej sumy a svoj zákonný podklad má v ustanovení § 502 Obch. zák.. Navyše odplata na rozdiel od úrokov má jednorazový charakter a nie je viazaná na reálne poskytnutie úveru. Žalobca však použil tento pojem na označenie inštitútu, ktorý tomuto vymedzeniu nezodpovedá. Naopak je dôvodné sa domnievať (vzhľadom na to ako žaloba tento pojem použil v zmluve), že označuje časť úroku ako ceny za poskytnutie úverovej istiny. V takom prípade však úrok nie je v zmluve jasne, určito a zrozumiteľne vyjadrený, čo spôsobuje, že zmluva je v tejto časti neplatná podľa § 37 O.z., a teda nespĺňa náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Tým zároveň nie je možné zistiť, aká časť splátky sa započítava na istinu, úroky a iné poplatky, čím zmluva nespĺňa ani náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch (k nesplneniu uvedenej náležitosti pozri tiež rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 15C/59/2013 zo dňa 11.04.2014 a sp. zn. 10C/14/2014 zo dňa 24.04.2014). V zmluve nie je uvedená ani doba trvania zmluvy (s uvedením konkrétneho dátumu), čím nie je splnená náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Navyše súd poukazuje na to, že v zmluve je uvedená priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy pri splatnosti úveru na 13 mesiacov vo výške 21,68 %, avšak na druhej strane zmluvy pod označením "Obchodné podmienky", je uvedená RPMN pri splatnosti úveru na 13 mesiacov vo výške 67,70 %. Takéto konanie žalobcu, keď uvedie skutočnú výšku RPMN vzťahujúcu sa na poskytnutý úver v obchodných podmienkach (medzi množstvom iných menej podstatných údajov), pričom priemernú výšku RPMN (v nižšej sadzbe) uvedie priamo v zmluve, považuje súd za nekorektné a odporujúce dobrým mravom. Podľa názoru súdu zámerom takéhoto postupu je zmiast' spotrebiteľa a vyvolať u neho mylnú predstavu, že si berie úver pri nižšej sadzbe RPMN ako sa v skutočnosti vzťahuje na poskytnutý úver. Práve údaj o výške RPMN možno pritom považovať pre spotrebiteľa za rozhodujúci a najpodstatnejší spomedzi všetkých ostatných, keďže vyjadruje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (teda všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru) a pomáha mu tak zorientovať sa v ponuke viacerých produktov a vybrať si pre neho ten najvýhodnejší. V oblasti spotrebiteľského práva možno takéto konanie veriteľa (okrem toho, že je v rozpore s dobrými mravmi) kvalifikovať aj ako nekalú obchodnú praktiku (v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov), ktorá nemôže požívať právnu ochranu.

Keďže zmluva neobsahuje vyššie uvedené náležitosti ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch (§ 9 ods. 2 písm. f/, i/, j/, k/) poskytnutý úver sa v zmysle § 11 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V konaní nebolo sporné (a bolo to preukázané aj predloženými listinnými dôkazmi), že žalobca poskytol žalovanému úver (istinu) vo výške 1 700,- eur, z čoho žalovaný uhradil spolu sumu 25,50 eura. Žalovanému teda (s poukazom na vyššie uvedené dôvody) vznikla povinnosť vrátiť žalobcovi iba rozdiel vo výške 1 674,50 eura, a to spolu s úrokmi z omeškania (keďže sa dostal do omeškania s úhradou tejto sumy) v zákonnej výške o 8 percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania (§ 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 O.z. v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z.), t.j. 8,05 % ročne.

Žalobca si uplatnil úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení dlhu (od 11.01.2013). Poukazoval pritom na oznámenie o zosplatnení záväzku zo dňa 09.07.2013, ktorým oznámil žalovanému, že jeho záväzok zo zmluvy o úvere bol zosplatnený ku dňu 10.01.2013. Súd však zastáva názor, že postup žalobcu pri zosplatnení záväzku nebol v súlade so zákonom, keď k zosplatneniu záväzku nemôže dôjsť spätne, ako to urobil žalobca. Žalobca si totiž uplatnil svoje právo podľa § 565 O.z. (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) až oznámením zo dňa 09.07.2013. Až vtedy sa teda žalovaný ako dlžník mohol dozvedieť o uplatnení tohto práva zo strany žalobcu (vtedy si žalobca uplatnil toto právo voči žalovanému). Tak by tomu však bolo iba v prípade, ak by mu predmetné oznámenie bolo aj skutočne doručené. Na preukázanie uvedenej skutočnosti žalobca predložil poštový podací hárok s dátumom podania 10.07.2013. Z uvedeného poštového podacieho

hárku však nie je zrejme, čo bolo predmetom podania na poštovú prepravu. Žalobca teda nepreukázal, že predmetné oznámenie žalovanému skutočne odoslal. Aj keby sa tak však stalo, nepreukazovalo by to, že oznámenie bolo žalovanému aj skutočne doručené. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru totiž predstavuje jednostranný adresný (adresovaný) právny úkon, ktorý sa stáva perfektným (účinným) až doručením jeho adresátovi. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručenú je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto písomnosťou oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručenú najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície. Uvedené je v súlade aj s ustanovením § 45 ods. 1 O.z., v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Voči prítomnej osobe (t.j. osobe priamo účastnej pri právnom úkone, ktorý realizuje druhá osoba) prejav vôle pôsobí (je účinný) ihneď. Neprítomnej osobe (t.j. osobe, s ktorou osoba, realizujúca právny úkon nie je v bezprostrednom styku) musí prejav vôle dôjsť; nemusí jej byť doručený (adresátom prevzatý). Prejav vôle dôjde neprítomnej osobe vtedy, keď sa ocitne vo sfére jej dispozície. Dôjdením do sféry dispozície možno rozumieť dôjdenie prejavu vôle do takej sféry, v rámci ktorej možno rozumne očakávať, že sa adresát s obsahom danej písomnosti oboznámi (môže objektívne oboznámiť) - porov. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010. Z uvedeného dôvodu súd nepovažoval pre účely určenia začiatku omeškania žalovaného za relevantnú ani výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 04.06.2013, keďže žalobca nepreukázal ani jej doručenie žalovanému (navyše z poštového podacieho hárku opäť nie je zrejme, čo bolo predmetom podania na poštovú prepravu). Súd preto určil začiatok omeškania žalovaného na deň 08.06.2015, keďže žaloba bola súdom preukázateľne doručená žalovanému dňa 06.06.2015 a žalovaný bol v súlade s § 563 O.z. povinný splniť si svoj dlh nasledujúci deň, t.j. 07.06.2015. Do omeškania sa teda dostal až nasledujúci deň, t.j. 08.06.2015.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ich úspech v konaní bol v zásade rovnaký. Žalobca sa totiž v konaní domáhal zaplatenia sumy 2 320,50 eura, úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 2 320,50 eura od 11.01.2013 do zaplatenia /vyčíslený do vyhlásenia rozsudku na sumu 645,28 eura/ a zmluvnej pokuty vo výške 392,70 eura. Úspešný však bol len v časti o zaplatenie sumy 1 674,50 eura, úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1 674,50 eura od 08.06.2015 do zaplatenia /vyčíslený do vyhlásenia rozsudku na sumu 104,14 eura, čo predstavuje úspech žalobcu v rozsahu 52,96 % a úspech žalovaného v rozsahu 47,04 %, čo možno pre účely rozhodovania o náhrade trov konania považovať za úspech v zásade rovnaký.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.